

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
**CURRENT ISSUES IN THE IMPLEMENTATION
OF THE “ONE HEALTH” CONCEPT**
COLLECTION OF SUMMARIES

НАУЧНИ СКУП СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ
АКТУЕЛНА ПИТАЊА ПРИМЈЕНЕ КОНЦЕПТА „ЈЕДНО ЗДРАВЉЕ“
ЗБОРНИК САЖЕТАКА

NAUČNI SKUP SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM
**AKTUELNA PITANJA PRIMJENE
KONCEPTA „JEDNO ZDRAVLJE“**
ZBORNIK SAŽETAKA

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
CURRENT ISSUES IN THE IMPLEMENTATION
OF THE "ONE HEALTH" CONCEPT
COLLECTION OF SUMMARIES

Publisher:

Faculty of Law, University of Banja Luka
Bulevar Vojvoda Stepa Stepanović 77 Banja Luka
phone: +387(51)339-002
email: info@pf.unibl.org
web: <https://pf.unibl.org/>

Editor in chief:

Prof. Dr. Zoran Vasiljević

Editor:

Prof. Dr. Igor Milinković

Scientific Committee:

Prof. Dr. Željko Mirjanić, University of Banja Luka
Prof. Dr. Igor Milinković, University of Banja Luka
Prof. Dr. Ivana Tucak, University of Osijek
Prof. Dr. Katarzyna Miaskowska-Daszkiewicz, University of Lublin
Dr. Marta Sjeničić, Institute of Social Sciences (Belgrade)
Prof. Dr. Milijana Buha, University of Banja Luka
Prof. Dr. Dijana Zrnić, University of Banja Luka
Prof. Dr. Milan Pilipović, University of Banja Luka
Asst. Prof. Bruno Nikolić, Faculty of Administration, University of Ljubljana
Asst. Prof. Bojan Vlaški, University of Banja Luka
Asst. Prof. Stojana Petrović, University of Banja Luka
Asst. Prof. Dragana Vasiljević, University of Banja Luka
Dr. Sofija Nikolić Popadić, Institute of Social Sciences (Belgrade)

Lector:

Dragana Brković

The press:

Grafid d.o.o. Banja Luka

For the printing press:

Branislav Ivanković

Circulation: 50

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
UNIVERSITY OF BANJA LUKA
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
FACULTY OF LAW

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
**CURRENT ISSUES IN THE IMPLEMENTATION
OF THE “ONE HEALTH” CONCEPT**

COLLECTION OF SUMMARIES

НАУЧНИ СКУП СА
МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ
**АКТУЕЛНА ПИТАЊА ПРИМЈЕНЕ
КОНЦЕПТА „ЈЕДНО ЗДРАВЉЕ“**

ЗБОРНИК САЖЕТАКА

NAUČNI SKUP SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM

**AKTUELNA PITANJA PRIMJENE
KONCEPTA „JEDNO ZDRAVLJE“**

ZBORNİK SAŽETAKA

Banja Luka, 2025 - Бања Лука, 2025

Dr Jelena Vukadinović Marković
Viši naučni saradnik
Institut za uporedno pravo (Beograd)

UDK 614.2:616.9
DOI 10.7251/NSTT12501018V

KA VEĆEM OBUHVATU HPV IMUNIZACIJE: PRAVNI I ETIČKI IZAZOVI I MOGUĆNOSTI*

Vakcinacija protiv humanog papiloma virusa (HPV) predstavlja jedno od najefikasnijih sredstava za prevenciju malignih bolesti, naročito raka grlića materice. Ipak, uprkos naučno potvrđenoj efikasnosti i bezbednosti ove vakcine, stepen obuhvata HPV imunizacijom i dalje je nizak u mnogim državama, uključujući i Srbiju. Svetska zdravstvena organizacija i Evropska unija su, putem svojih preporuka, postavile cilj da se vakciniše 90% devojčica do 2030. godine. U ovom radu autor razmatra pravne i etičke izazove, kao i mogućnosti unapređenja obuhvata vakcinacije u Republici Srbiji, sagledane u svetlu evropskih i međunarodnih smernica

Posebna pažnja posvećena je pitanju informisanog pristanka i autonomije maloletnih pacijenata. U okviru evropskih pravnih sistema postoje značajne razlike kada je reč o pravu deteta da samostalno pristane na vakcinaciju. Zemlje koje u većoj meri poštuju autonomiju adolescenata često se izdvajaju i po višem obuhvatu HPV vakcinacije. U Srbiji je vakcinacija protiv HPV-a preporučena, ali za decu mlađu od 15 godina i dalje zahteva saglasnost roditelja, što može predstavljati prepreku njenoj široj primeni.

Autor ukazuje na to da bi uvođenje fleksibilnijih pravnih mehanizama, poput priznanja kapaciteta adolescentima da samostalno donose odluke o vakcinaciji, moglo doprineti većem obuhvatu imunizacije. Takođe se naglašava važnost sveobuhvatnih obrazovnih kampanja, kao i aktivnog uključivanja zdravstvenih radnika u proces informisanja i motivisanja građana. Usklađivanje javnozdravstvenih ciljeva sa temeljnim etičkim principima prepoznaje se kao ključ za uspešnu implementaciju programa vakcinacije i dugoročno smanjenje učestalosti karcinoma povezanih sa HPV-om.

Ključne reči: HPV vakcinacija, informisani pristanak, autonomija deteta, javno zdravlje, medicinska etika.

* Ovaj rad je nastao kao rezultat istraživanja u okviru projekta „Prilagođavanje pravnog okvira društvenim i tehnološkim promenama sa posebnim osvrtom na regulisanje veštačke inteligencije” koji u 2025. godini sprovodi Institut za uporedno pravo uz finansijsku podršku Ministarstva nauke, tehnološkog razvoja i inovacija (evidencioni broj: 451-03-136/2025-03/200049 od 4. 2. 2025)

Dr. Jelena Vukadinović Marković
Senior Research Fellow
Institute of Comparative Law (Belgrade)

TOWARDS BROADER HPV IMMUNIZATION COVERAGE: LEGAL AND ETHICAL CHALLENGES AND OPPORTUNITIES*

Vaccination against human papillomavirus (HPV) represents one of the most effective measures for the prevention of malignant diseases, particularly cervical cancer. However, despite the scientifically proven efficacy and safety of the vaccine, HPV immunization coverage remains low in many countries, including Republic of Serbia. The World Health Organization and the European Union, through their respective recommendations, have set a goal of vaccinating 90% of girls by 2030. This paper explores the legal and ethical challenges, as well as potential avenues for improving vaccination coverage in the Republic of Serbia, within the framework of European and international guidelines.

Special attention is given to the issue of informed consent and the autonomy of minor patients. Across European legal systems, there are significant differences regarding the child's right to independently consent to vaccination. Countries that place a greater emphasis on adolescent autonomy often report higher HPV immunization rates. In Serbia, HPV vaccination is recommended but still requires parental consent for children under the age of 15, which may hinder its broader application.

The author argues that introducing more flexible legal mechanisms, such as recognizing the capacity of adolescents to make autonomous vaccination decisions, could contribute to higher immunization rates. The importance of comprehensive educational campaigns and the active involvement of health-care professionals in informing and motivating the public is also emphasized. Aligning public health goals with fundamental ethical principles is identified as essential for the successful implementation of vaccination programs and the long-term reduction of HPV-related cancers.

Keywords: HPV vaccination, informed consent, child autonomy, public health, medical ethics.

* This work is a result of research within the project "Adapting the Legal Framework to Social and Technological Changes with a Special Focus on Artificial Intelligence," carried out in 2025 by the Institute of Comparative Law with financial support from the Ministry of Science, Technological Development and Innovation (contract number 451-03-136/2025-03/200049).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука

349:61(048.3)
340.134:502.14(048.3)
349.6(048.3)

НАУЧНИ скуп са међународним учешћем Актуелна питања
примјене концепта „једно здравље“ (2025 ; Бања Лука)

Зборник сажетака / Научни скуп са међународним
учешћем Актуелна питања примјене концепта „једно
здравље“, Бања Лука 2025 = Zbornik sažetaka / Naučni skup
sa međunarodnim učešćem Aktuelna pitanja primjene koncepta
„jedno zdravlje“ = Collection of summaries / International scientific
conference Current issues in the implementation of the “one
health” concept ; [главни и одговорни уредник Зоран Васиљевић
; уредник Игор Милинковић]. - Бања Лука : Правни факултет
Универзитета у Бањој Луци = Faculty of law, 2025 (Бања Лука :
Графид). - 39 стр. ; 23 cm

Текст ћир. и лат. - Текст на срп. и енгл. језику. - Тираж 50.

ISBN 978-99976-54-31-1

COBISS.RS-ID 142778113